

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- За даними Мінагрополітики, на 4 листопада 2021 року в Україні зібрано 67,8 млн тонн зернових з 13,8 млн га при середній врожайності 49,1 ц/га. Практично завершено збирання гречки – намолочено 109,9 тис. тонн з 83,3 тис. га (99%), середня врожайність становить 13,2 ц/га, а також проса – його зібрано 182,8 тис. тонн з 77,6 тис. га (100%) при середній врожайності 23,6 ц/га. Також з 3,3 млн га (61%) намолочено 22,8 млн тонн кукурудзи при поточній середній врожайності 68,2 ц/га;
- За даними Держмитслужби, станом на 5 листопада з України від початку 2021/22 МР експортовано 20,434 млн. тонн зернових і зернобобових культур, що на 3,3 млн тонн більше ніж на аналогічну дату минулого сезону. Поставки пшениці склали 12,815 млн тонн (+1,904 млн тонн), ячменю – 4,520 млн тонн (+1 143 тис. тонн), жита – 69,9 тис. тонн (+68,2 тис. тонн), кукурудзи – 2,831 млн тонн (+57 тис. тонн). Крім того, за кордон поставлено 44,1 тис. тонн борошна зернових культур (у т. ч. 43,6 тис. тонн пшеничного), що на 17,8 тис. тонн менше відповідного показника попереднього сезону;
- Згідно з оперативними даними, станом на 1 листопада в Україні озимими зерновими було засіяно 7,1 млн га, що становить 90% до прогнозу. Основну частину засіяної площі становила пшениця – 6,1 млн га (91%), озимим ячменем засіяно 844 тис. га (83%), озимим житом – 157 тис. га (98%);
- Тривала відсутність продуктивних опадів та низька зволоженість ґрунту зумовили незадовільний поточний стан сходів озимих зернових культур на більшості північних площ в Україні, повідомили в УкрГідрометцентрі;
- За даними агентства FranceAgriMer, сівба озимої пшениці у Франції станом на 1 листопада була проведена на 80% запланованих площ, що випереджає показник попереднього року (75%). Також на 90% відведених площ проведено посівну озимого ячменю проти 86% роком раніше. Крім того, на початок листопада кукурудза в країні була прибрана із 73% запланованих площ;
- За результатами моніторингу Safras&Mercado, у Бразилії станом на 29 жовтня кукурудзою першого врожаю засіяно 72,4% площ від планованих 4,38 млн га. На цей час минулого року сівба кукурудзи першого врожаю була завершена на 58% від запланованих 4,35 млн га;
- Державна агенція Саудівської Аравії SAGO придбала на тендері запланованому на 29 жовтня 1,268 млн тонн пшениці з протеїном 12,5%, що майже вдвічі перевищило запланованих обсяг закупівлі (планувалася закупівля 655 тис. тонн зернової), за середньою ціною 377,61 \$/тонна C&F з поставкою у січні – квітні 2022 року;
- Єгипетський GASC придбав на тендері 1 листопада 180 тис. тонн російської пшениці з поставкою 11-20 грудня за середньою ціною 364,26 \$/тонна C&F (332,33 \$/тонна FOB), яка виявилася на 4,32 \$/тонна вищою, ніж на попередніх торгах 27 жовтня. Участь у тендері брала також румунська зернова, ціни пропозиції якої становили 337-340 \$/тонна FOB. Українська пшениця на торгах цього разу представлена не була;
- Державна торгова корпорація Пакистану 4 листопада провела тендер із закупівлі 90 тис. тонн пшениці з постачанням у січні 2022 року. Підсумки тендеру наразі ще не оприлюднені.

Динаміка міжнародних ринків

Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (FAO) у своєму новому звіті зменшила у порівнянні з попередньою оцінкою прогноз світового виробництва зерна у 2021 році на 6,7 млн - до 2,79 млрд тонн. При цьому найбільше був скорочений прогноз виробництва пшениці - на 6,3 млн, до 770,4 млн тонн внаслідок зменшення врожаю в Туреччині, Ірані та США. Натомість прогноз світового виробництва кукурудзи експерти FAO підвищили у порівнянні з жовтневим звітом на 5,8 млн - до 1,197 млрд тонн.

Водночас Єврокомісія знизилла оцінки виробництва в ЄС у 2021/22 МР всіх трьох основних зернових культур – як пшениці, так кукурудзи й ячменя.

На CBOT в Чикаго грудневий ф'ючерс на м'яку червонозерну пшеницю, ціна якого минулого понеділка, 1 листопада, становила 292,92 \$/тонна, в останній робочий день тижня подешевшав до 281,60 \$/тонна. На EURONEXT в Парижі ціна грудневого пшеничного контракту протягом тижня знизилася зі 291,25 €/тонна у понеділок до 287,75 €/тонна у п'ятницю.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	320	325	322	331
Пшениця 11,5% пр.	316	322	317	327
Пшениця фуражна	300	305	302	311
Ячмінь	283	287	285	290
Кукурудза	279	284	282	286

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	242	245	242	0,0%
Висівки пшеничні, FOB	136	140	138	0,0%

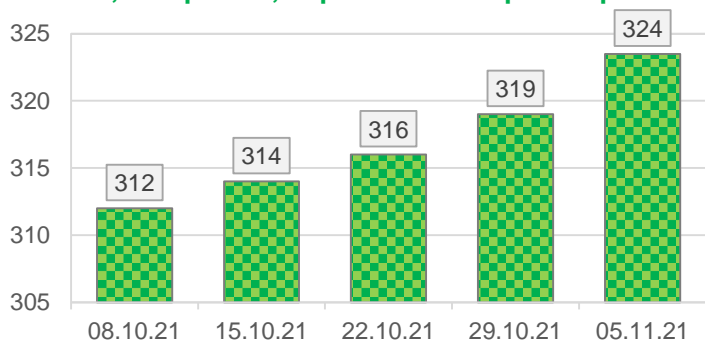
Грудневий ф'ючерс кукурудзи на CBOT протягом минулого тижня також подешевшав, зі 211,80 \$/тонна його ціна опустилася до 217,71 \$/тонна. Однак на EURONEXT ціна кукурудзяних контрактів з виконанням у листопаді, яка в понеділок становила 225 €/тонна, у п'ятницю зросла до 239,25 €/тонна. Водночас січневий контракт протягом тижня подешевшав зі 242,5 €/тонна до 238,5 €/тонна.

Ціни на українське борошно і пшеничні висівки				
Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в. г., FCA	240	243	242	245
Висівки пшеничні, FOB	135	138	136	140

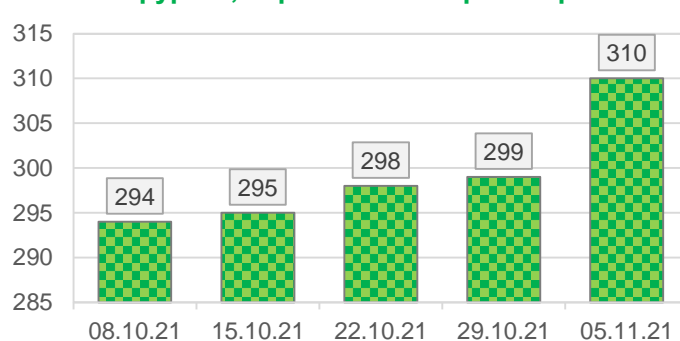
Ціни контрактів на зернові в основних портах країн-експортерів, період поставки листопад/січень 2021-2022

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	322	325	324	1,4%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	316	322	319	0,6%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	308	312	310	3,9%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	350	353	352	-0,8%
Пшениця SRW, США NOLA	337	340	339	-0,3%
Пшениця Superior, Франція Rouen	336	339	338	2,0%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	320	325	323	0,9%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	334	340	337	4,8%
Ячмінь, Україна Чорне море	284	288	286	-0,5%
Ячмінь, Франція Rouen	306	310	308	1,7%
Кукурудза, Україна Чорне море	277	280	279	0,2%
Кукурудза, США NOLA	271	275	273	1,9%
Кукурудза, Франція Rouen	285	288	287	-2,7%
Кукурудза, Румунія Constanța	275	279	277	1,3%
Кукурудза, Росія Чорне море	277	280	279	3,3%

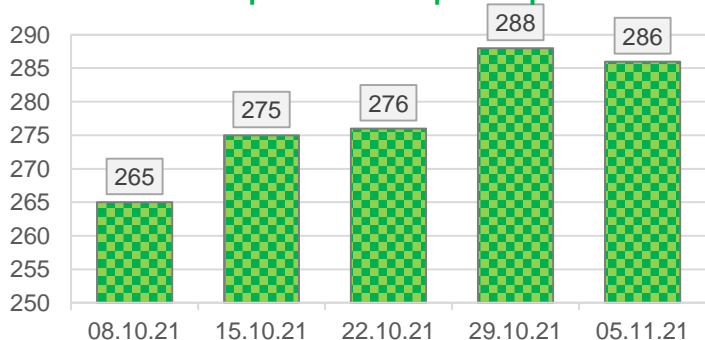
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця 12,5% протеїн, Україна FOB Чорне море

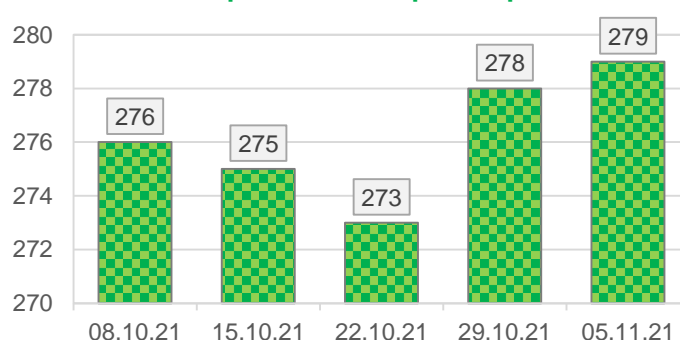
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Ячмінь, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Кукурудза, Україна FOB Чорне море

Динаміка ринку основних зернових культур

Початок листопада повернув на внутрішній ринок кукурудзи висхідний тренд, збиральна кампанія якої в Україні вже перетнула «екватор», а показники поточної врожайності наразі підтверджують прогнози щодо рекордного виробництва зернової. Разом з тим, пшениця і ячмінь продовжили дорожчати, підкорюючи нові цінові висоти.

Так, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», ціни на пшеницю продовжили впевнено укріплюватися, чому сприяло подорожчання пропозиції зернової на експортному напрямку. Чергову підтримку цінам зернової надали підсумки тендерів на її закупівлю в Єгипті та Саудівській Аравії. І хоча українська пшениця не брала в них участь, ціни пропозиції як продовольчого, так і фуражного зерна на базисі FOB/Чорноморські порти протягом тижня збільшилися до 10 \$/тонна й на максимумі перетнули позначку 330 \$/тонна. На лінійних елеваторах середні ціни на всі класи зросли на 125 грн./тонна, тоді як в портах ціни додали вдвічі більше – 250 грн./тонна через подорожчання доставки.

Водночас погіршення погодних умов зупинило кукурудзяні жнива в окремих областях і знизило обсяг пропозиції зернової на ринку. Разом з підвищенням цін на кукурудзу на експортному напрямку, внутрішні ціни на зернову минулого тижня зросли в середньому на 50 грн. на базисі EXW і на 200 грн./тонна на базисі СРТ-порт.

Скорочення пропозиції ячменя від виробників навіть попри промірне зниження експортних цін на зернову підтримало її подальше подорожчання на внутрішніх базисах. Так, на елеваторах зернова протягом минулого тижня подорожчала в середньому на 75 грн./тонна, а в портах – на 100 грн./тонна.

Вітчизняні переробні підприємства від початку поточного місяця збільшили закупівельні ціни пшениці і кукурудзи на 100 і 50 грн./тонна відповідно, тоді як ячмінь на базисі СРТ-підприємство залишився в колишній ціні.

На ринку продуктів переробки пшениці відпускні ціни виробників на борошно вищого і першого ґатунку минулого тижня залишалися відносно стабільними, тоді як висівки вчергове подешевшали – цього разу в середньому на 300 грн./тонна через збільшення пропозиції фуражного зерна.

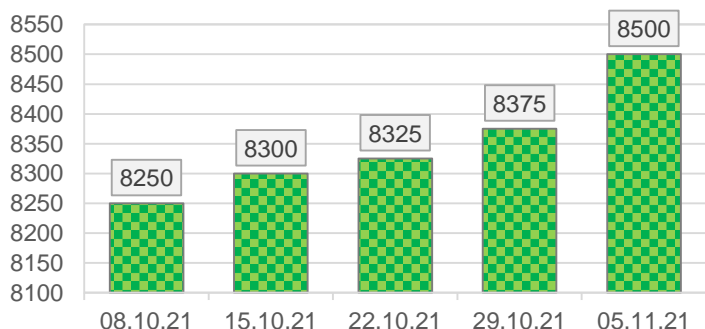
Закупівельні ціни на ключові зернові культури

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	7800	8900	8500	1,5%
Пшениця 11,5%	7750	8850	8450	1,5%
Пшениця фураж	7100	8250	7900	1,6%
Кукурудза	6800	7600	7150	0,7%
Ячмінь	6650	7450	7200	1,1%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	8350	8900	8600	1,2%
Пшениця 11,5%	8300	8850	8550	1,2%
Пшениця фураж	7750	8200	7900	1,3%
Кукурудза	6900	7500	7100	0,7%
Ячмінь	6900	7500	7150	0,0%
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Пшениця 12,5%	9100	9350	9250	2,8%
Пшениця 11,5%	9050	9300	9200	2,8%
Пшениця фураж	8400	8800	8600	3,0%
Кукурудза	7700	8100	7900	2,6%
Ячмінь	7600	7900	7800	1,3%

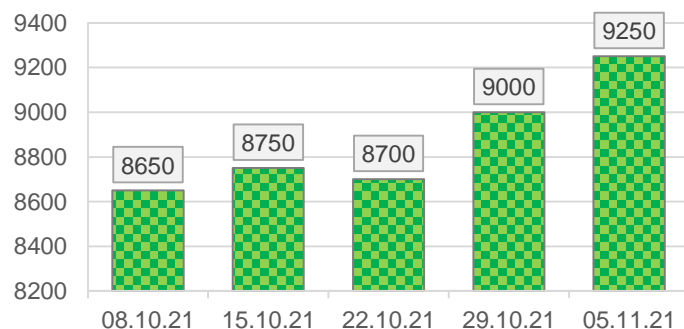
Ціни на ключові продукти переробки пшениці

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	10900	11600	11400	0,0%
Борошно, перший сорт	10700	11200	11050	0,0%
Висівки пшеничні	4200	4800	4500	-6,3%
Ціна EXW пропозиція, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	11100	11900	11450	0,0%
Борошно, перший сорт	10800	11600	11150	0,0%
Висівки пшеничні	4350	5000	4550	-6,2%

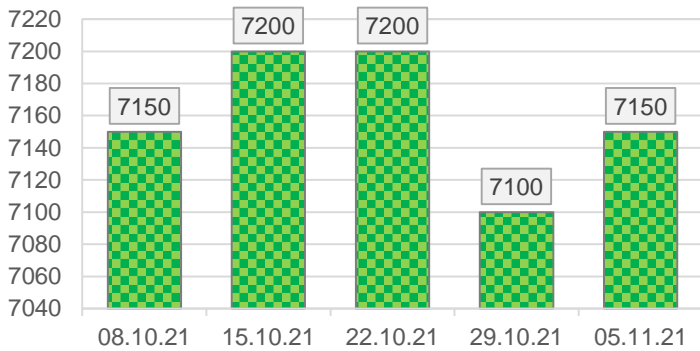
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, EXW попит

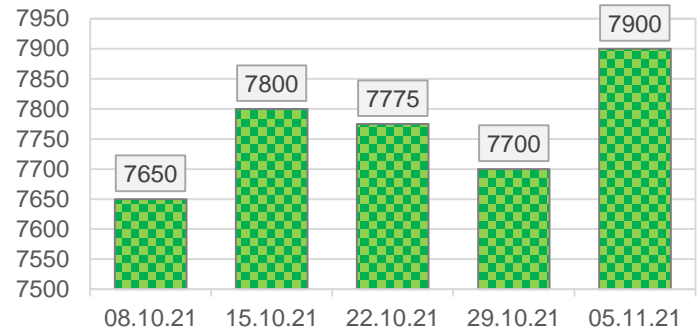
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, СРТ-порт

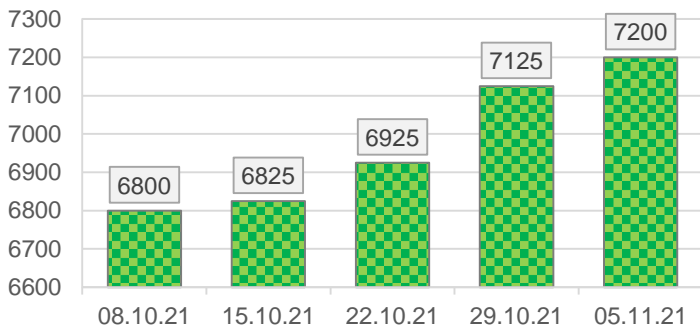
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит**

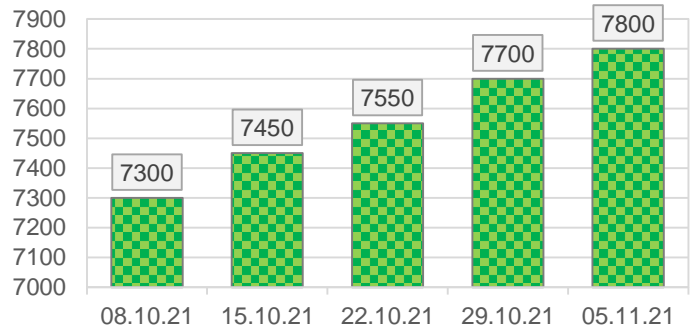
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, EXW попит**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт**

Динаміка ринку нішевих зернових культур

Початок листопада на ринку нішевих зернових культур відзначився справжнім ціновим вибухом, спричиненим переважно кумулятивним ефектом – впродовж тривалого часу ціни на «мале» зерно, за винятком хіба що гороху і проса, не переглядалися ані трейдерами, ані експортерами, що на тлі невпинного подорожчання основних культур призвело до скорочення пропозиції з боку виробників і, відповідно, обсягів торгівлі.

Завершення збирання круп'яних культур дозволило уточнити оцінки виробництва і баланси споживання, внаслідок чого овес і просо протягом минулого тижня подорожчали від 100 грн./тонна на внутрішніх елеваторах до 300 грн./тонна в портах.

Рекордсменами росту цін стали жито і горох. Так, горох подорожчав в середньому на 600 грн./тонна на базисі EXW, а жито – на 700 грн./тонна на базисі СРТ-порт. В портах також на 250 грн./тонна подорожчало і сорго.

На базисі переробників минулого тижня також на 200 грн./тонна зросла ціна на жито і на 300 грн./тонна подорожчав горох.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Жито	5200	5800	5400	5,9%
Горох	9300	9800	9600	6,7%
Овес	5200	5800	5600	4,7%
Просо	6900	7500	7200	1,4%
Сорго	6400	7000	6750	0,0%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Жито	5600	6000	5800	3,6%
Горох	9400	10000	9800	3,2%
Овес	5850	6400	6000	0,0%
Просо	6800	7500	7300	0,0%
Сорго	н/д	н/д	н/д	н/д
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Жито	6300	6700	6500	12,1%
Горох	9500	10300	10100	3,1%
Овес	6100	6350	6250	5,0%
Просо	7200	8000	7800	2,6%
Сорго	7000	7500	7250	3,6%